

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO
ORGANIZACJA HARCERZY

REGULAMIN STARSZYZNY
ORGANIZACJI HARCERZY

GŁÓWNA KWATERA HARCERZY
LONDYN 2022

Regulamin Starszyny Organizacji Harcerzy

Zatwierdzony Rozkazem Naczelnika Harcerzy L.1/51

Uzupełniony Rozkazem Naczelnika Harcerzy L.10/91

Uzupełniony Rozkazem Naczelnika Harcerzy L.9/04

Uzupełniony Rozkazem Naczelnika Harcerzy L.13/18

Uzupełniony Rozkazem Naczelnika Harcerzy L.9/22

Spis treści

I	PODZIAŁ CZŁONKÓW STARSZYNY	3
II	MIANOWANIE STOPNIA STARSZYNY	3
III	COFNIĘCIE STOPNIA STARSZYNY	4
IV	PRZYDZIAŁY	4
V	PRZEŁOŻENI CZŁONKÓW STARSZYNY	5
VI	NAGRODY I KARY	5
VII	OBOWIĄZKI CZŁONKÓW STARSZYNY	6
VIII	UPRAWNIENIA CZYNNYCH CZŁONKÓW STARSZYNY	7
IX	CZŁONKOWIE NIECZYNNI	8
X	CZŁONKOWIE URLOPOWANI	8
XI	ZAWIESZENIE	9
XII	DRUŻYNA INSTRUKTORÓW „PŁOMIEŃ” PRZY G.K.H. / LISTA REZERWY STARSZYNY/	10
XIII	REJESTRACJA I ZALICZENIE SŁUŻBY	11
XIV	PRACA W ORGANIZACJI STARSZEGO HARCERSTWA LUB W ORGANIZACJI PRZYJACIOŁ HARCERSTWA	13
XV	USUNIĘCIE Z ZHP	13

G.K.H. Wydział Regulaminów - Kierownik, hm Michał Nalewajko 2022

Regulamin Starszyny Organizacji Harcerzy

I PODZIAŁ CZŁONKÓW STARSZYNY

- 1) Starszyna Organizacji Harcerzy dzieli się na:
 - a) harcmistrzów i podharcmistrzów, oraz przewodników o ile mają ukończonych 18 lat,
 - b) działaczy harcerskich w Organizacji Harcerzy, pracujących na stanowiskach innych niż ściśle wychowawczych,
 - c) instruktorki ruchowe, zajmujące się tylko ruchami w Organizacji Harcerzy, które nie należą do Organizacji Harcerek.

II MIANOWANIE STOPNIA STARSZYNY

- 2) Harcmistrzów i podharcmistrzów mianuje Naczelnik Harcerzy na wniosek Komendanta Chorągwi. Przewodników, działaczy harcerskich oraz instruktorki ruchowe mianuje Komendant Chorągwi na wniosek przewodniczącego komisji, przed którą kandydat odbywał próbę.
- 3) Harcmistrzem może być mianowany podharcmistrz, który wypełnił określone regulaminem stopni starszyny warunki dopuszczenia do próby, oraz ukończył próbę na stopień harcmistrza z wynikiem dodatnim.
- 4) Podharcmistrzem może być mianowany harcerz, który wypełnił określone regulaminem stopni starszyny warunki dopuszczenia do próby, oraz ukończył próbę na stopień podharcmistrza z wynikiem dodatnim.
- 5) Przewodnikiem może być mianowany harcerz, który wypełnił określone regulaminem stopni starszyny warunki dopuszczenia do próby, oraz ukończył próbę na stopień przewodnika z wynikiem dodatnim.
- 6) Działaczem harcerskim może być mianowany harcerz, który wypełnił określone regulaminem stopni starszyny warunki dopuszczenia do próby, oraz ukończył próbę na stopień działacza z wynikiem dodatnim.

W wypadku, gdy mianowany działacz harcerski wykazuje uzdolnienia do pracy wychowawczej, może być mianowany podharcmistrzem, o ile wypełnił określone regulaminem stopni

starszyny warunki dopuszczenia do próby oraz złożył próbę na stopień podharcmistra z wynikiem dodatnim.

- 7) Instruktorą zuchową może być mianowana kobieta, która ukończyła 21 lat i wypełniła określone regulaminem stopni starszyny warunki dopuszczenia do próby, oraz ukończyła próbę na stopień instruktorki zuchowej z wynikiem dodatnim.

III COFNIĘCIE STOPNIA STARSZYN

- 8) Stopnie harcmistrza i podharcmistra cofa Naczelnik Harcerzy. Stopnie przewodnika, działacza harcerskiego oraz instruktorki zuchowej cofa Komendant Chorągwi.
- 9) Cofnięcie stopnia może nastąpić:
 - a) na własną prośbę
 - b) na podstawie wyroku Naczelnego Sądu
 - c) na wniosek Komendanta Chorągwi (harcistrz i podharcistrz) lub Hufcowego (przewodnik, działacz harcerski i instruktorka zuchowa) /z podanym uzasadnieniem/
 - d) w przypadku niewywiązywania się członka starszyny z obowiązków organizacyjnych /paragraf 63/

IV PRZYDZIAŁY

- 10) Każdy członek starszyny w Organizacji Harcerzy, bez względu na swój stosunek do czynnej pracy harcerskiej, ma jeden z następujących przydziałów:
 - a) Główna Kwatera Harcerzy
 - b) Drużyna Instruktorów „Płomień” przy Głównej Kwaterze Harcerzy (G.K.H.)
 - c) Chorągiew
 - d) Samodzielna jednostka /na terenie, gdzie nie istnieje Chorągiew/
- 11) Członkowie starszyny pracujący w Naczelnictwie, w Sądzie Naczelnym lub Komisji Rewizyjnej Związku, albo będący współpracownikami Naczelnictwa, mają przydział do Głównej Kwatery Harcerzy. W wypadku, gdy członek starszyny również pełni funkcję na niższym szczeblu organizacyjnym, ustalenie jego przydziału leży w dyskrekcji Naczelnika.

- 12) Każdorazowa zmiana przydziału jest podawana w rozkazach Komendanta Chorągwi i Naczelnika Harcerzy.

V PRZEŁOŻENI CZŁONKÓW STARSZYZNY

- 13) Komendant Chorągwi jest pierwszym przełożonym organizacyjnym członków starszyny na terenie jego Chorągwi, za wyjątkiem tych którzy mają przydział do Głównej Kwatery Harcerzy.

- 14) Naczelnik Harcerzy jest pierwszym przełożonym organizacyjnym Komendantów Chorągwi, kierowników samodzielnych jednostek podlegających bezpośrednio G.K.H. oraz członków starszyny z przydziałem do Głównej Kwatery Harcerzy.

Naczelnik Harcerzy jest przełożonym organizacyjnym wszystkich członków starszyny.

- 15) Członkowie starszyny należący do władz Okręgu lub władz Naczelnych podlegają swoim przełożonym organizacyjnym, ale nie w zakresie pełnionej przez siebie funkcji w tych władzach.

- 16) Komendanci Chorągwi i kierownicy samodzielnych jednostek odpowiadających bezpośrednio do G.K.H. są odpowiedzialni przed Naczelnikiem Harcerzy za podległych sobie członków starszyny, z uwzględnieniem paragrafu 15.

- 17) Jeśli członek starszyny pracuje w hufcu, to wówczas podlega Hufcowemu czy innemu bezpośrednio przełożonemu tylko w zakresie pełnionej przez siebie funkcji. Przełożeni w hufcu nie mają wobec pracujących u nich członków starszyny uprawnień dyscyplinarnych, tylko prawo czynienia uwag. Mogą natomiast wystąpić z odpowiednio uzasadnionym wnioskiem do Komendanta Chorągwi.

VI NAGRODY I KARY

- 18) Wszyscy przełożeni organizacyjni mają prawo udzielić następujących nagród podległym sobie członkom starszyny:

- a) podziękowanie ustne
- b) podziękowanie w rozkazie
- c) pochwała ustna
- d) pochwała w rozkazie

Komendant Chorągwi może złożyć odpowiednio uzasadniony wniosek o udzielenie pochwały podległemu sobie członkowi starszyny w rozkazie Naczelnika Harcerzy.

- 19) Pochwały zamieszczone w rozkazie wpisuje się do legitymacji członka starszyny.
- 20) Uprawnienia dyscyplinarne Komendanta Chorągwi wobec podległych sobie członków starszyny są następujące:
- a) upomnienie ustne
 - b) nagana w cztery oczy
 - c) nagana w specjalnym rozkazie instruktorskim rozesłanym wyłącznie członkom starszyny
 - d) wobec przewodników, działaczy harcerskich i instruktorek zuchowych – cofnięcie stopnia starszyny

O wymierzenie wyższych kar Komendant Chorągwi zwraca się z odpowiednio uzasadnionym wnioskiem do Naczelnika Harcerzy.

- 21) Naczelnik Harcerzy posiada nadto następujące uprawnienia dyscyplinarne:
- a) nagana w rozkazie Naczelnika
 - b) cofnięcie stopnia starszyny
 - c) usunięcie z ZHP
- 22) W zawiłych sprawach pożądanym jest, by przed wymierzeniem kary przełożeni zasięgali opinii komisji.
- 23) Kar nie wpisuje się do legitymacji członka starszyny.

VII OBOWIĄZKI CZŁONKÓW STARSZYN

- 24) Obowiązki harcmistrzów, podharcmistrzów i przewodników są następujące:
- a) przestrzeganie Prawa harcerskiego
 - b) krzewienie ideologii harcerskiej i popieranie celów Związku
 - c) czynny udział w pracy harcerskiej przede wszystkim na stanowisku wychowawczym
 - d) coroczna rejestracja
 - e) opłacanie składek instruktorskich

- f) prenumerata pism harcerskich wskazanych przez Naczelnika Harcerzy
 - g) używanie podręczników wydanych przez Główną Kwaterę Harcerzy
- 25) Obowiązki działaczy w Organizacji Harcerzy są takie same jak w paragrafie 24, za wyjątkiem punktu c), który dla działaczy brzmi następująco:
- c) czynny udział w pracy harcerskiej na stanowisku innym niż ściśle wychowawczym
- 26) Obowiązki instruktorek zuchowych są takie same jak w paragrafie 24.
- 27) Naczelnik Harcerzy może nałożyć na członków starszyny dodatkowe obowiązki.
- 28) Członkowie starszyny, którzy wywiązali się ze wszystkich obowiązków organizacyjnych, zaliczeni są do grupy członków czynnych.

VIII UPRAWNIENIA CZYNNYCH CZŁONKÓW STARSZYZNY

- 29) Harcistrzowie mają następujące uprawnienia:
- a) bierne i czynne prawo wyborcze do wszystkich władz Związku
 - b) prawo do sprawowania wszelkich funkcji w Związku
 - c) prawo do odbierania Przyrzeczenia harcerskiego z upoważnienia hufcowego
- 30) Podharcistrzowie mają następujące uprawnienia:
- a) czynne prawo wyborcze do władz naczelnych Związku
 - b) bierne i czynne prawo wyborcze do władz Okręgu /o ile nie zastrzeżone innym regulaminem/
 - c) prawo do sprawowania funkcji w Organizacji Harcerzy do p.o Komendanta Chorągwi
 - d) prawo do odbierania Przyrzeczenia harcerskiego z upoważnienia hufcowego
- 31) Przewodnicy po ukończeniu 18 lat mają następujące uprawnienia:
- a) bierne i czynne prawo wyborcze do władz Okręgu /o ile nie zastrzeżone innym regulaminem/

- b) prawo do sprawowania funkcji w Organizacji Harcerzy do p.o. hufcowego
- 32) Działacze w Organizacji Harcerzy mają następujące uprawnienia:
- a) bierne i czynne prawo wyborcze do władz Okręgu
 - b) prawo do sprawowania funkcji w Związku, za wyjątkiem funkcji ściśle wychowawczych, takich jak Naczelnika, Kierownika Wydziału G.K.H., Komendanta Chorągwi, Hufcowego, Drużynowego.
- 33) Instruktorzy w Organizacji Harcerzy mają następujące uprawnienia:
- a) bierne i czynne prawo wyborcze do władz Okręgu /o ile nie zastrzeżone innym regulaminem/
 - b) prawo do sprawowania następujących funkcji w Organizacji Harcerzy:
 - i) wódz/drużynowy gromady wuchowej,
 - ii) namiestnik wuchów w Komendzie Hufca,
 - iii) referent wuchów w Komendzie Chorągwi
- 34) Wszyscy czynni członkowie starszyny mają prawo i obowiązek brania udziału w konferencjach instruktorskich.

IX CZŁONKOWIE NIECZYNNI

- 35) Członkowie starszyny, którzy nie wywiązali się z obowiązku corocznej rejestracji, lub nie brali czynnego udziału w pracy harcerskiej /paragraf 58/, zaliczeni są do grupy członków nieczynnych – nawet jeżeli wywiązali się z pozostałych obowiązków organizacyjnych /paragrafy 24-27/.
- 36) Członkom nieczynnym nie przysługują uprawnienia wymienione w paragrafach 29-34.

X CZŁONKOWIE URLOPOWANI

- 37) Członkowie starszyny, którzy otrzymali urlop od przełożonego, zaliczeni są do grupy członków urlopowanych.
- 38) Członek starszyny może otrzymać urlop na czas określony, z następujących powodów:

- a) tymczasowe przejście lub odkomenderowanie do Organizacji Starszego Harcerstwa lub Organizacji Przyjaciół Harcerstwa
 - b) nauka w zakładach zamkniętych /n.p. seminaria duchowne/, w których nie ma możliwości prowadzenia pracy harcerskiej
 - c) na własną prośbę
- 39) Urlopów udziela:
- a) do roku – Komendant Chorągwi
 - b) ponad jeden rok – Naczelnik Harcerzy
- 40) Członkowie urlopowani nie są zobowiązani do czynnej pracy harcerskiej w czasie trwania urlopu.
- 41) Członkowie urlopowani tracą swe prawa wyborcze oraz prawo sprawowania funkcji na czas trwania urlopu. Jeżeli są urlopowani na czas dłuższy niż 9 miesięcy w danym roku kalendarzowym, nie mogą mieć zaliczonej służby harcerskiej za ten rok.
- 42) Pozostałe obowiązki i uprawnienia członków urlopowanych są takie same jak członków czynnych.

XI ZAWIESZENIE

- 43) Członka starszyny można zawiesić tylko wówczas, gdy dopuścił się poważnego przekroczenia Prawa harcerskiego, gdzie potrzebne jest przeprowadzenie dochodzenia dyscyplinarnego.
- 44) Zawieszenie może być albo w pracy harcerskiej, albo w prawach członka starszyny.
- 45) Zawieszenie w pracy harcerskiej:
- a) Prawo do zawieszenia w pracy harcerskiej posiada Komendant Chorągwi, z tym, że w ciągu tygodnia po zawieszeniu przesyła do Naczelnika Harcerzy meldunek z uzasadnieniem.
 - b) Zawieszenie w pracy harcerskiej nie może trwać dłużej niż 6 miesięcy, chyba że Naczelnik ten okres przedłuży.
- 46) Zawieszenie w prawach członka starszyny:
- a) Prawo do zawieszenia w prawach członka starszyny mają Sądy Harcerskie oraz Naczelnik Harcerzy. Komendantowi Chorągwi przysługuje to prawo wobec przewodników, działaczy

harcerskich oraz instruktorek zuchowych lub też z upoważnienia Naczelnika.

- b) Członek zawieszony w prawach członka starszyny nie może brać udziału w pracy harcerskiej.
- c) Członek zawieszony w prawach członka starszyny na czas dłuższy niż 9 miesięcy w danym roku kalendarzowym nie może mieć zaliczonej służby harcerskiej za ten rok.

47) Obowiązki i uprawnienia członków zawieszonych. Członkom zawieszonym w trybie paragrafu 45 lub 46 nie przysługują na czas zawieszenia:

- a) obowiązki wymienione w paragrafie 24 punkt c) oraz w paragrafie 34,
- b) uprawnienia wymienione w paragrafach 29-34.

XII DRUŻYNA INSTRUKTORÓW „PŁOMIEŃ” PRZY G.K.H. / lista rezerwy starszyny/

48) Członkowie starszyny, którzy zostali przeniesieni rozkazem Naczelnika do Drużyny Instruktorów „Płomień” przy Głównej Kwaterze Harcerzy, zaliczeni są do grupy rezerwy starszyny.

49) Członka starszyny przenosi do Drużyny Instruktorów „Płomień” /i z powrotem do czynnej służby/ Naczelnik Harcerzy, na wniosek Komendanta Chorągwi.

50) Komendant Chorągwi może przedstawić wniosek o przeniesienie członka starszyny do Drużyny Instruktorów „Płomień” w następujących przypadkach:

- a) gdy wyczerpane zostały wszelkie możliwości kontynuowania współpracy w ramach Organizacji
- b) w skutek uchylania się członka starszyny od obowiązku corocznej rejestracji
- c) na własną prośbę członka starszyny

Komendant Chorągwi musi uprzedzić członka starszyny o zamiarze postawienia wniosku.

51) Członków starszyny przeniesionych do Drużyny Instruktorów „Płomień” obowiązuje przestrzeganie Przyrzeczenia harcerskiego oraz przepisów zawartych w paragrafie 24 a), b), f).

- 52) Członkowie starszyny na czas pozostawania w Drużynie Instruktorów „Płomień” nie są zobowiązani do rocznej rejestracji.
- 53) Członkom starszyny na czas pozostawania w Drużynie Instruktorów „Płomień” nie przysługują uprawnienia wymienione w paragrafach 29-34. Czas w Drużynie Instruktorskiej „Płomień” nie zalicza się jako lata służby harcerskiej.
- 54) Przydział ewidencyjny członków Drużyny Instruktorów „Płomień” przy G.K.H. jest do tejże drużyny. Spis bieżący członków Drużyny „Płomień” jest prowadzony przez G.K.H., względnie przez Drużynowego Drużyny, mianowanego przez Naczelnika Harcerzy.

XIII REJESTRACJA I ZALICZENIE SŁUŻBY

- 55) Każdy członek starszyny /za wyjątkiem członków w Drużynie Instruktorów „Płomień” / ma obowiązek dokonywać /na specjalnym arkuszu/ rocznej rejestracji za okres do 31 grudnia.
- 56) Arkusze rejestracyjne harcmistrzów i podharcmistrzów są przekazywane do Naczelnika Harcerzy poprzez Komendanta Chorągwi lub Szefa G.K.H., wraz z należną składką organizacyjną. Arkusze rejestracyjne przewodników, działaczy harcerskich oraz instruktorek zuchowych są przekazywane Komendantowi Chorągwi, który zalicza służbę w trybie art. 57. Arkusze rejestracyjne winne być złożone u Komendanta Chorągwi lub Szefa G.K.H. w terminie do dnia 10 stycznia każdego roku.
- 57) Naczelnik Harcerzy zalicza służbę harcerską harcmistrzom i podharcmistrzom, którzy wypełnili wszystkie obowiązki organizacyjne /paragrafy 24-27.
- 58) Pełnienie następujących funkcji może być zaliczone jako czynny udział w pracy harcerskiej:
- a) kierownicy wszystkich jednostek organizacyjnych
 - b) członkowie komend szczepów i wyższych jednostek organizacyjnych
 - c) członkowie komisji prób na stopnie instruktorskie
 - d) opiekunowie akcji harcerskich /gdy istnieje wymaganie prawne lub regulaminowe/
 - e) członkowie referatów wychowawczych przy hufcach lub wyższych jednostkach

- f) redaktorzy pism harcerskich
 - g) kapelani harcerscy
 - h) członkowie władz Okręgów i Obwodów
 - i) członkowie władz Naczelnych
 - j) współpracownicy Naczelnictwa i G.K.H.
 - k) służba w Organizacji Starszego Harcerstwa lub Organizacji Przyjaciół Harcerstwa /na odpowiedzialnym stanowisku/
- 59) Komendant Chorągwi opiniuje wszystkie otrzymane przez siebie arkusze rejestracyjne harcmistrzów i podharcmistrzów /za wyjątkiem arkuszy kapelanów i członków władz Okręgu/ i stawia odpowiednio uzasadniony wniosek zaliczenia lub nie zaliczenia służby harcerskiej za dany rok.
- 60) Komendant Chorągwi przesyła do Głównej Kwatery Harcerzy w terminie określonym rozkazem Naczelnika wszystkie arkusze rejestracyjne wraz ze swą opinią i wnioskami zaliczenia/niezaliczenia służby, oraz spis tych członków starszyny, którzy arkuszy rejestracyjnych nie złożyli.
- 61) Członkowie starszyny zostają zaliczeni przez Naczelnika Harcerzy do jednej z następujących grup:
- a) czynnych /służba harcerska zaliczona/
 - b) nieczynnych /Rozdział IX. /
 - c) urlopowanych /Rozdział X./
 - d) zawieszonych /Rozdział XI. /
 - e) rezerwy starszyny /Rozdział XII. /
- 62) Członkom starszyny, którzy dwa razy w ciągu czterech lat zaliczeni są do grupy nieczynnych, może być cofnięty stopień starszyny, o ile nie przedstawią dostatecznego usprawiedliwienia.
- 63) Członkowie starszyny, którzy nie są w stanie wywiązać się z obowiązku czynnej służby w Organizacji Harcerzy /paragraf 58/, powinni poprosić o przeniesienie do Organizacji Starszego Harcerstwa lub Organizacji Przyjaciół Harcerstwa, albo o przydział do rezerwy starszyny (Drużyna „Płomień”).

XIV PRACA W ORGANIZACJI STARSZEGO HARCERSTWA LUB W ORGANIZACJI PRZYJACIÓŁ HARCERSTWA

- 64) Członek starszyny ma prawo angażowania się w pracy tych organizacji, za uprzednim powiadomieniem pierwszego przełożonego organizacyjnego.
- 65) Praca w tych organizacjach zalicza się jako czynna służba harcerska /paragraf 58/ o ile jest na odpowiedzialnym stanowisku.
- 66) Członek starszyny, który chce pracować wyłącznie w Organizacji Starszego Harcerstwa lub Organizacji Przyjaciół Harcerstwa może:
- a) poprosić o urlop na czas pracy w danej organizacji lub
 - b) poprosić o przeniesienie do danej organizacji /rozkazem Naczelnika/
- 67) Członkowie starszyny pracujący w Organizacji Starszego Harcerstwa lub w Organizacji Przyjaciół Harcerstwa zatrzymują swój stopień starszyny bez względu na okres czasu pracy w tych organizacjach.
- 68) Członek starszyny, który został przeniesiony do jednej z tych organizacji zachowuje prawo powrotu do Organizacji Harcerzy. Powrót musi być zatwierdzony rozkazem Naczelnika Harcerzy.

XV USUNIĘCIE Z ZHP

- 69) Członków starszyny usuwa ze Związku Naczelnik Harcerzy, jeśli:
- a) popełnili czyn niehonorowy lub działają na szkodę Związku
 - b) nie stosują się do Regulaminu Głównego i Regulaminów Organizacji Harcerzy

W wypadku usunięcia członka na podstawie punktu a), usuwanemu przysługuje prawo odwołania się do Naczelnego Sądu, zgodnie z Regulaminem Sądów Harcerskich.